

KNNV KAMP MÜRITZSEE 2006
KLOCKOW DUITSLAND

23-30 SEPTEMBER 2006

(NIET) ZOMAAR EEN KNNV-AKC KAMP.

Een gezelschap van éénnentwintig KNNVers uit het hele land. Allemaal met één gemeenschappelijke noemer, de natuur beleven in al haar facetten.

Een kamp met uitzonderlijk mooi weer voor de tijd van het jaar, mede gelet op het feit dat we toch behoorlijk noordelijk zaten.

De kamplocatie lag wel is waar niet erg centraal ten opzichte van de excursiegebieden, maar de bereikbaarheid viel in de praktijk best mee. Fietspaden, veelal zandpaden, bleken redelijk tot goed bereikbaar en de trein op loop afstand van de camping was zeker een plus punt. En wat niet met de fiets of met de trein bereikt kon worden ging met de auto. Dan moesten er wel grotere afstanden worden afgelegd omdat een deel van het Nationale park autovrij is en je daar dan dus omheen moet rijden om je locatie te bereiken.

De camping zelf was prima, rustig, schoon en met een erg aardige en behulpzame eigenaar.

Het bestuur van dit kamp had een makkie. Alle deelnemers waren duidelijk in goeden doen en een omgeving die ondanks het gemis van de (trek)vogels, meer dan voldoende te bieden had voor een week kamp. Zelfs de excursieregelaar, die er op het laatste moment alleen bleek voor te staan bij zijn eerste keer, kreeg zoveel medewerking van iedereen dat hij achteraf kon constateren dat het hem allemaal best mee viel. Hij kon het zich zelfs permitteren een dag ziek te zijn, zonder dat het excursieprogramma in de soep liep.

Kortom, alles en iedereen heeft zo, op zijn of haar eigenwijze, een bijgedragen geleverd aan het zoveelste geslaagde AKC kamp. Waarvan akte.

Door **Ger Maatkamp**

DEELNEMERSLIJST

Loek Batenburg
Geertje Batenburg-Pettinga
Thea Dammen
Charles Furstner
Gerard Schuitemaker
Sicco Ens
Rick van Kesteren
Marianne Kits van Heijningen
Mike Lodewijks
Yvon van de Velden

Els Löhr-Licht
Hans Löhr
Ger Maatkamp
Marieke Maatkamp-Leydens
Rob Nijland
Belia Nijland-Bolte
Albert Roessingh
Wilma van Scherpenzeel
Gerard Verroen
Willem Wielemaker
Ad Wielemaker- de Lint

Bij de holle eik (Zur hohlen Eichen)

EXCURSIEOVERZICHT

24-sep	3/4 dag	Kratzenburg	Fiets	Naar Kratzenburg, P-terrein vandaar gemarkeerde fietstocht (25km)
	3/4 dag	Kratzenburg	Auto-lopen	Naar Kratzenburg, P-terrein vandaar deel van de gemarkeerde wandeling (±10km)
25-sep	Hele dag	Rederanger- en Warnkersee	Fiets	Via zandweg van de camping over Federow
	Hele dag	Warnkersee	Auto-lopen	Auto tot P-terrein Feisnecksee vandaar wandeling (±10km)
26-sep	3/4 dag	Speck	Fiets	Via zandweg van de camping naar Speck daar de uitgezette wandelingen gefietst (26km)
	3/4 dag	Speck	Auto-lopen	Via zandweg van de camping over Federow vandaar door naar Speck, rondwandeling (4,5 + 2km)
26-sep	1/2 dag	Omgeving kamp	Lopen	Richting kl + gr Dratow R-af Bocksee terug kamp ±4km
	avond	Rederangsee	Lopen	Met de boswachter kijken naar het binnen komen van de Kraanvogels
27-sep	Hele dag	Tiefwareensee (Waren)	Trein-lopen	Eiszeitlehrpfad
	3/4 dag	Heilige Hallen	Auto-lopen	Auto via grote weg naar Heilige Hallen (± 75km)
28-sep	3/4 dag	Babke-Zartwitz-Speck	Fiets	Met enige zandpaden 36,5km
	Hele dag	Krienke, Babke, Blankenförden, Federow	Fiets	Met iets meer zandpaden 60km
	3/4 dag	Blankenförden/Kakeldütt	Auto-lopen	Herinrichtingsgebied van de Havel (beek)
29-sep	3/4 dag	Omgeving Bornhof	Auto-lopen	5km NO van camping
	3/4 dag	Wittsee - Mühlensee	Fiets	O.a de bron van de Havel (Havelquelle)
	3/4 dag	Tiefwareensee (Waren)	Auto-lopen	Eiszeitlehrpfad

FIETSTOCHT NAAR SPECK

EXTRA RONDJE NAAR DE MÜHLENSEE, EEN 800 JAAR OUDE LINDE IN SPECK EN DE UITKIJKTOREN OP DE KÄFLINGSBERGE. 27°

Ger en Marieke, Ad en Willem, Rick, Els en Hans (dag-excursie leider).

De zandweg door de dennenbossen naar Speck was nog erger dan die naar Kratzeburg. Soms hellingen vol met scherpe stenen, dan weer zo mul als een zandbak. Ik kreeg zelfs een fatamorgana van een groepje door het zand sloffende kamelen! Bovendien hadden vrachtwagens met boomstammen het pad volkomen stuk gereden. Steeds weer op- en afstappen dus. Het leerpad over een smal maar stevig bospaadje langs het moerasje bij de Mühlensee was een verademing. Infoborden gaven uitleg over de vernatting van de oevers.

De Mühlensee ligt in een smeltwaterbekken dat is gevormd in de laatste ijstijd en is ca 5m diep. Oorspronkelijk waterde het meer in het zuiden af, via een Durchströmungsmoor, naar de Hofsee. Ten behoeve van een watermolen (Mühlensee!) werd deze verbinding afgesloten en werd aan de noordkant een kanaal gegraven naar de westelijk gelegen Specksee. Hierdoor zakte de waterspiegel aanzienlijk. In 1993 werd de kunstmatige verbinding gedicht en de waterspiegel kwam weer op het oude niveau. Langs de oever zie je nu de dode stammen van het verdronken bos. De bedoeling is dat rondom het meer de grondwaterspiegel gaat stijgen en dat zich langs het meer een broekbos gaat ontwikkelen. Informatieborden langs het pad leggen de bezoeker uit dat het hier niet om natuurvernietiging gaat maar om herstel van de oorspronkelijke natuurwaarden.

Hier vonden we 10 soorten paddestoelen. (*Geelbruin mosklokje, Waaierkorstzwam, Rimpelende melkzwam, Botercollybia, Paarse dennenzwam, Heksenboter, Gele knolamaniet, Zwavelzwam, Chloormycena, Radijsvaalhoed*).

Bij een visrokerij aan de Specker See werd een broodje gekocht en aan de oever opgegeten. Hans zette *Zwanenbloem, Pijlkruid en Egelskop* op de lijst. Bij Speck bekeken we een 800 jaar oude Linde, 15m hoog, met een stamomtrek van 9.20 meter.

Bij het beklimmen van de Käflingsberge kwamen we de andere groep tegen. Vanaf de uitzichttoren hadden we een prachtig uitzicht over de meren en de bossen. Rick vermande zich en klom ook naar boven, echt leuk vond hij het niet. Ger durfde het aan om door de opengewerkte vloer in de afgrond te kijken.

Käflingsberge. Voordat zich bos kon vormen op de in de IJstijd gevormde Sander blies de wind het losse zand op tot duintjes. De hoogste is de Käflingsberge met 100.2 m. Dit zand is voedselarm en niet geschikt voor landbouw. Er groeide bos, en in vroeger tijden werden massaal Grove dennenplantages aangelegd. In het oosten zien we de Grosse en de Kleine Zillmansee en in het westen liggen 3 meren achter elkaar: Priesterbäckersee, Speckersee, Speckerhofsee. Met de Binnenmüritz vormde zij ooit één meer, met Speck aan de oever, maar door de waterspiegelverlaging van de Müritz ontstonden drie kleinere meren. Speck is een oude Slavische naam en betekent 'stevige weg door moeras'.

De terugrit over het zandpad naar de camping viel me niet mee, steeds slipte ik in het mulle zand. Hele stukken heb ik gelopen, maar de anderen bleven keurig op mij wachten, zodat we toch weer met 7 deelnemers terug kwamen.

Door **Els Löhr**

VOGELLIJST

KNNV-KAMP MÜRITZSEE, SEPTEMBER 2006.

K		(ook) op of vanaf het kampterrein
1	zo.	24-09 Kratzenburg (fiets), wandeling Kremmer See, Lehmsee, Pieterstorf, Dambecker See, Röhsee
2	ma.	25-09 Waren (auto), wandeling Feisnecksee, Warnker See
3	di.	26-09 Speck (auto), wandeling Hofsee, Priesterbäckersee, Käflingsberg-Turm
4	wo.	27-09 Heilige Halle (auto), wandeling aldaar
5	do.	28-09 fietstocht Kratzenburg, Dalmsdorf, Granzin, Babke, Zartwitz, Speck
6	vr.	29-09 Waren (auto), wandeling rond Tiefwareensee
A		buiten genoemde excursies waargenomen

			K	1	2	3	4	5	6	A
futen	Podicipedidae									
1 Dodaars	Tachybaptus ruficollis									x
2 Fuut	Podiceps cristatus			x	x			x		
aalscholvers	Phalacrocoracidae									
3 Aalscholver	Phalacrocorax carbo		x	x	x	x	x	x	x	
reigers	Ardeidae									
4 Blauwe Reiger	Ardea cinerea		x		x	x		x	x	
eenden	Anatidae									
5 Knobbelzwaan	Cygnus olor					x		x		
6 Kolgans	Anser albifrons		x					x		
7 Grauwe Gans	Anser anser		x		x	x	x	x	x	
8 Canadese Gans	Branta Canadensis									x
9 Smient	Anas Penelope				x					
10 Krakeend	Anas strepera				x			x		
11 Wintertaling	Anas crecca				x			x		
12 Wilde Eend	Anas platyrhynchos				x	x		x	x	
13 Slobeend	Anas clypeata				x					
14 Krooneend	Netta rufina				x					
15 Tafeleend	Aythya ferina				x					
16 Kuifeend	Aythya fuligula				x					
17 Brilduiker	Buceohala clangula				x			x		

sperwers		Accipitridae		
18 Rode Wouw		Milvus milvus	x x x x	
19 Zearend		Haliaeetus albicilla	x x x x	
20 Sperwer		Accipiter nisus	x x x x x	
21 Buizerd		Buteo buteo	x x x x x x x	
22 Ruigpootbuizerd		Buteo lagopus		x
valken		Falconidae		
23 Torenvalk		Falco tinnunculus	x x	
rallen		Rallidae		
24 Waterral		Rallus aquaticus	x x	
25 Waterhoen		Gallinula chloropus	x	
26 Meerkoet		Fulica atra		x
kraanvogels		Gruidae		
27 Kraanvogel		Grus grus	x x x x x x x	
plevieren		Charadriidae		
28 Kievit		Vanellus vanellus	x x	
strandlopers		Scolopacidae		
29 Watersnip		Gallinago gallinago	x	
meeuwen		Lariidae		
30 Kokmeeuw		Larus ridibundus	x x x x	
31 Stormmeeuw		Larus canus	x x	
32 Zilvermeeuw		Larus argentatus	x	
duiven		Columbidae		
33 Houtduif		Columba palumbus	x x x x x x x	
34 Turkse Tortel		Streptopelia decaocto	x x x x	
koekoeken		Cuculidae		
35 Koekoek		Cuculus canorus		x

Uilen	Strigidae							
36 Bosuil	<i>Strix aluco</i>	x						
Ijsvogels	Alcedinidae							
37 IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>		x	x				
Spechten	Picidae							
38 Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	x	x	x			x	
39 Groene Specht	<i>Picus viridis</i>	x	x	x			x	
40 Zwarte Specht	<i>Dryocopus martius</i>	x	x	x	x	x	x	
41 Grote Bonte Specht	<i>Dendrocopos major</i>	x	x	x	x	x	x	x
Leeuweriken	Alaudidae							
42 Kuifleeuwerik	<i>Galerida cristata</i>			x	x			
43 Boomleeuwerik	<i>Lullula arborea</i>	x					x	
44 Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis</i>	x	x	x	x		x	x
Zwaluwen	Hirundinidae							
45 Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	x	x	x	x		x	x
46 Huiszwaluw	<i>Delichon urbica</i>							x
Kwikstaarten	Motacillidae							
47 Boompieper	<i>Anthus trivialis</i>						x	
48 Graspieper	<i>Anthus pratensis</i>		x				x	
49 Gele Kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>			x			x	
50 Witte Kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>	x	x	x	x	x	x	x
Winterkoningen	Troglodytidae							
51 Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>		x	x	x		x	x
Heggenmussen	Prunellidae							
52 Heggemus	<i>Prunella modularis</i>		x				x	x

Lijsters	
53	Roodborst
54	Zwarte Roodstaart
55	Gekraagde Roodstaart
56	Merel
57	Kramsvogel
58	Zanglijster
59	Grote Lijster

zangers	
60	Zwartkop
61	Tjiftjaf
62	Goudhaan

timalia's	
63	Baardman

staartmezen	
64	Staartmees
65	Witkopstaartmees

mezen	
66	Glanskop
67	Matkop
68	Kuifmees
69	Zwarte Mees
70	Pimpelmees
71	Koolmees

boomklevers	
72	Boomklever

boomkruipers	
73	Boomkruiper

klauwieren	
74	Klapekster

Turdidae	
Erithacus rubecula	x x x x x x x
Phoenicurus ochruros	x x x x x
Phoenicurus phoenicurus	x
Turdus merula	x x x x x x x
Turdus pilaris	x x x
Turdus philomelos	x x x x x
Turdus viscivorus	x

Sylviidae	
Sylvia atricapilla	x x x x
Phylloscopus collybita	x x x x x x x
Regulus regulus	x x x x x x

Timaliidae	
Panurus biarmicus	x

Aegithalidae	
Aegithalos caudatus europaeus	x x
Aegithalos caudatus caudatus	x x x

Paridae	
Parus palustris	x x x x x x x
Parus montanus	x x x x x x
Parus cristatus	x x x x x x
Parus ater	x x x x x x x
Parus caeruleus	x x x x x x x
Parus major	x x x x x x x

Sittidae	
Sitta europaea	x x x x x x

Certhidae	
Certhia brachydactyla	x x x x x x

Laniidae	
Lanius exubitor	x

kraaien		Corvidae							
75	Gaai	Garrulus glandarius	x	x	x	x	x	x	x
76	Ekster	Pica pica	x	x	x	x	x	x	x
77	Kauw	Corvus monedula spermologus							x
78	Zwarte Kraai	Corvus corone corone							x
79	Bonte Kraai	Corvus corone cornix		x	x	x	x	x	x
80	Raaf	Corvuscorax	x	x	x	x	x	x	x
spreeuwen		Sturnidae							
81	Spreeuw	Sturnus vulgaris	x	x	x	x	x	x	x
mussen		Passeridae							
82	Huismus	Passer domesticus	x	x	x	x	x	x	x
83	Ringmus	Passer montanus	x					x	
vinken		Fringillidae							
84	Vink	Fringilla coelebs	x	x	x	x	x	x	x
85	Keep	Fringilla montifringilla	x			x			
86	Groenling	Carduelis chloris	x	x	x	x	x	x	x
87	Putter	Carduelis carduelis			x				
88	Sijs	Carduelis spinus	x		x		x	x	x
89	Kneu	Carduelis cannabina	x			x	x	x	
90	Kruisbek	Loxia curvirostra					x	x	
91	Goudvink	Pyrrhula pyrrhula	x	x	x				
gorzen		Emberizidae							
92	Geelgors	Emberiza citrinella		x	x	x	x	x	
93	Rietgors	Emberiza schoeniclus							x

Door **Loek Batenburg**

Foto Jan Westhuis (Kraanvogels Schaalsee 2003)

PADDENSTOELENLIJST

KNNV-KAMP MÜRITZSEE, SEPTEMBER 2006.

<i>Agaricus silvaticus</i>	Schubbige boschampignon
<i>Amanita citrina</i>	Gele knolamaniet
<i>Amanita muscaria</i>	Vliegenzwam
<i>Amanita pantherina</i>	Panteramaniet
<i>Amanita phalloides</i>	Groene knolamaniet
<i>Amanita porphyria</i>	Porfieramaniet
<i>Amanita rubescens</i>	Parelamaniet
<i>Amanita vaginata</i> ss.str.	Grijze slanke amaniet
<i>Armillaria mellea</i>	Echte honingzwam
<i>Asterophora lycoperdoides</i>	Poederzwamgast
<i>Auriscalpium vulgare</i>	Oorlepelzwammetje
<i>Baeospora myosura</i>	Muizenstaartzwam
<i>Bjerkandera adusta</i>	Grijze buisjeszwam
<i>Boletus badius</i>	Kastanjeboleet
<i>Boletus edulis</i> ss.str.	Gewoon eekhoornstjesbrood
<i>Boletus luridus</i>	Netstelige heksenboleet
<i>Boletus porosporus</i>	Sombere fluweelboleet
<i>Boletus subtomentosus</i>	Fluweelboleet
<i>Bovista plumbea</i>	Loodgrijze bovist
<i>Bulgaria inquinans</i>	Zwarte knoopzwam
<i>Calocera cornea</i>	Geel hoorntje
<i>Calocera viscosa</i>	Kleverig koraalzwammetje
<i>Calvatia excipuliformis</i>	Plooivoetstuijzwam
<i>Calvatia utriformis</i>	Ruitjesbovist
<i>Cantharellus cibarius</i>	Hanenkam
<i>Clavulina cinerea</i>	Asgrauwe koraalzwam
<i>Clavulina coralloides</i>	Witte koraalzwam
<i>Clitocybe clavipes</i>	Knotsvoettrechterzwam
<i>Clitocybe odora</i>	Groene anijstrectherzwam
<i>Clitocybe phyllophila</i>	Grote bostrectherzwam
<i>Clytocybe vibecina</i>	Gestreepte trechterzwam
<i>Collybia butyracea</i>	Botercollybia
<i>Collybia dryophila</i>	Eikenbladzwammetje
<i>Collybia maculata</i>	Roestvlekkenzwam
<i>Collybia peronata</i>	Scherpe collybia
<i>Collybia tuberosa</i>	Purperknolcollybia

<i>Coltricia perennis</i>	Echte tolszwam
<i>Coprinus comatus</i>	Geschubde inktzwam
<i>Coprinus disseminatus</i>	Zwerminktzwammetje
<i>Coprinus lagopus</i>	Hazenpootje
<i>Coprinus plicatillis</i>	Plooirokje
<i>Cortinarius delibutus</i>	Okergele gordijnzwam
<i>Cortinarius spec.</i>	Gordijnzwam (klompvoet)
<i>Crepidotus variabilis</i> ss.str.	Wit oorzwammetje
<i>Cyathus striatus</i>	Gestreept nestzwammetje
<i>Cystoderma amianthinum</i> ss.str.	Okergele korrelhoed
<i>Dacrymyces stillatus</i>	Oranje druppelzwam
<i>Daedala quercina</i>	Doolhofzwam
<i>Fistulina hepatica</i>	Biefstukzwam
<i>Fomes fomentarius</i>	Echte tonderzwam
<i>Fomitopsis pinicola</i>	Roodgerande houtzwam
<i>Galerina hypnorum</i>	Geelbruin mosklokje
<i>Galerina pumila</i>	Honinggeel mosklokje
<i>Ganoderma australe</i>	Dikrandtonderzwam
<i>Ganoderma lipsiense</i>	Platte tonderzwam
<i>Geastrum fimbriatum</i>	Gewimperde aardster
<i>Gloeophyllum sepiarium</i>	Geelbruine plaatjeshoutzwam
<i>Hebeloma crustuliniforme</i>	Radijsvaalhoed
<i>Hericium coralloides</i> (ramosum)	Kammetjesstekelzwam
<i>Heterobasidion annosum</i>	Dennenmoorder
<i>Hygrophoropsis aurantiaca</i>	Valse hanenkam
<i>Hypoxylon fragiforme</i>	Roestbruine kogelzwam
<i>Hypoxylon multiforme</i>	Vergroeide kogelzwam
<i>Laccaria amethystina</i>	Rodekoolzwam (Amethystzwam)
<i>Laccaria laccata</i>	Fopzwam
<i>Lactarius azonites</i>	Bleke fluweelmelkzwam
<i>Lactarius blennius</i>	Grijsgroene melkzwam
<i>Lactarius quietus</i>	Kaneelkleurige melkzwam
<i>Lactarius subdulcis</i>	Bitterzoete melkzwam
<i>Lactarius theiogalus</i>	Rimpelende melkzwam
<i>Lactarius vellereus</i>	Schaapje
<i>Laetiporus sulphureus</i>	Zwavelzwam
<i>Leccinum scabrum</i> ss.str.	Berkenboleet
<i>Lentinus tigrinus</i>	Tijgertaaiplaat (of de schubbige?)
<i>Lenzitis betulinus</i>	Fopelfenbankje
<i>Lepiota aspera</i> ss.str.	Spitsschubbige parasolzwam
<i>Lepiota cristata</i>	Stinkparasolzwam
<i>Lepista flaccida</i>	Roodbruine schijnridderzwam
<i>Leucoagaricus leucothites</i>	Blanke champignonparasol

Limacella guttata	Grote kleefparasol
Lycoperdon foetidum	Zwartwordende stuifzwam
Lycoperdon perlatum	Parelstuifzwam
Lycoperdon pyriforme	Peervormige stuifzwam
Macrolepiota mastoidea	Tepelparasolzwam
Macrolepiota procera	Grote parasolzwam
Macrolepiota rachodes	Knolparasolzwam
Marasmius bulliardii	Dwergwielkje
Marasmius androsacius	Paardenhaartaailing
Marasmius rotula	Wielkje
Marasmius scorodonius	Kale knoflooktaailing
Megacollybia platyphylla	Breedplaatstreephoed
Melanoleuca polioleuca	Zwartwitte veldridderzwam
Meripilus giganteus	Reuzenzwam
Merulius tremellosus	Spekzwoerdzwam
Mutinus caninus	Kleine stinkzwam
Mycena galericulata	Helmmycena
Mycena pura	Gewoon elfenschermpje
Mycena stipata	Bundelchloormycena
Nectria cinnabaria	Gewoon meniezwammetje
Nidularia deformis	Eierzakje
Oligoporus caesius ss.str.	Blauwe kaaszwam
Oligoporus stipticus	Bittere kaaszwam
Oudemansiella mucida	Porseleinzwam
Panellus mitis	Dennenschelpzwam
Paxillus involutus	Gewone krulzoom
Phaeolus schweinizii	Dennenvoetzwam
Phallus impudicus	Grote stinkzwam
Phellinus	Gewone vuurzwam
Pholiota flammans	Goudgele bundelzwam
Pholiota populnea	Wollige bundelzwam
Piptoporus betulinus	Berkenzwam
Pluteus cervinus	Gewone hertenzwam
Polyporus ciliatus	Zomerhoutzwam
Polyporus varius	Waaierbuisjeszwam
Pseudohydnum gelatinosum	Stekeltrilzwam
Psilocybe fascicularis	Gewone zwavelkop
Psilocybe sublateritia	Rode zwavelkop
Pycnoprus cinnabarinus	Vermiljoenhoutzwam
Ramaria stricta	Rechte koraalzwam
Rhytisma acerinum	Inktvlekkenziekte
Rickenella fibula	Oranjegeel trechttertje
Rickenella swarzii	Paarshart trechttertje

Russula betularum	Roze berkenrussula
Russula claroflava	Gele berkenrussula
Russula cyanoxantha	Regenboogrussula
Russula emetica	Braakrussula
Russula fellea	Beukenrussula
Russula mairei	Stevige braakrussula
Russula nigricans	Grofplaatrussula
Russula ochroleuca	Geelwitte russula
Russula virescens	Ruwe russula
Russula xerampelina ss.lat.	Vissige russula
Schizophyllum commune	Waaiertje
Scleroderma areolatum	Kleine aardappelbovist
Scleroderma citrinum	Gele aardappelbovist
Scleroderma verrucosum	Wortelende aardappelbovist
Serpula himantioides	Dakloze huiszwam
Sparassis crispa	Grote sponszwam
Stereum hirsutum	Gele korstzwam
Stereum ochraceoflavum	Twijgkorstzwam
Stereum sanguinolentum	Dennenbloedzwam
Stereum subtomentosum	Waaierkorstzwam
Suillus bovinus	Koeienboleet
Suillus luteus	Bruine ringboleet
Telephora terrestris	Gewone franjezwam
Telephora palmata	Stinkende franjezwam
Trametes gibbosa	Witte bultzwam
Trametes versicolor	Gewoon elfenbankje
Trichaptum abietinum	Paarse dennenzwam
Tricholoma argyraceum	Zilveren ridderzwam
Tylopilus felleus	Bittere boleet
Ustulina deusta	Korsthoutschoolzwam,
Xerula radicata	Beukwortelzwam

Totaal 153 soorten.

Als slijmzwammen werden Heksenboter en Bloedweizwam (ook Blote kinderbilletjes genoemd) genoteerd.

Door **Els Löhr**

Met dank aan Marion en Gerard Verroen.

Foto,s Marieke en Ger Maatkamp

DE LANGZAAM-FIETSEN-EXCURSIE

DONDERDAG 28 SEPTEMBER

De grote voordelen van 't op excursie gaan in een KNNV-kamp zijn dat je met z'n allen veel meer ziet en dat er altijd wel iemand mee is die weet wat we zien. De nadelen zijn dat je altijd vroeg op moet om koffie te zetten en dat iedereen altijd een doel heeft waar je naartoe moet sjezen om daar amechtig aangekomen koffie moet gaan zitten drinken. Vroeg op was echter in dit kamp geen probleem, want elke ochtend kwamen de Kraanvogels in grote groepen laag over ons kampterrein op weg naar hun fouragegebieden. Behalve hun grue-cru geroep hoorden we ook heel duidelijk het fluiten van de jonge vogels. De omgeving van het kampterrein was heerlijk om een eindje te gaan fietsen en overal bij af te stappen. Gelukkig waren er meer mensen die zin hadden in een langzaam-fietsen-excursie. Rick had gedacht dat we 't eerste stuk naar Kratzenburg wel gezellig met zijn excursie mee konden fietsen, maar zij liepen meteen al veel te hard van stapel!

Van Kratzenburg naar Dalmsdorf, mooi uitzicht over de Käbelicksee. In het dorp sloegen we af naar het badstrand, voor eenden en koffie. 't Motregende, maar het weer werd steeds beter. Er stond een brede rand bloeiende Grote steentijm langs het meer, waarschijnlijk verwilderd uit hopen tuinafval.

Na Dalmsdorf fietsten we over een prima fietspad langs een berkenlaan, maar toch viel Sicco van z'n fiets: er vloog een vlinder over hem heen en hij moest zien waar die heen ging! De vlinder verdween bij de stam van een Berk. Na heel lang speuren zag Sicco het dier zitten op een 'taksnor'. Met opgevouwen vleugels was de grote vlinder zeer goed gecamoufleerd, maar toen hij even bewoog verraadde hij zich met rode vlekken als een Rood weeskind.

Richting Granzin stopten we voor een Klapekster bij de brug over de Havel, die een rij meren met elkaar verbindt. Vanaf een steiger in de Granziner See zagen we een bloeiend Fonteinkruid met heel brede bladeren.

De rechte weg naar Babke lijkt op de kaart nogal saai, maar is leuk. Eerst over een hoog, droog stuk met Dennetjes, grote plekken geelbloeiende Strobloem, Muizenoor en Hazenpootje, en verderop door een lager stuk langs een onder water gezet stuk bos (in het kader van natuurherstel langs de Havel?) met Watersnip en nog bloeiende Moesdistel. Op hoogspanningsmasten zaten grote nesten van Visarenden, maar die hebben we gedurende 't kamp niet gezien. De dieren die in de Müritz gebroed hadden waren al weg, en de overwinteraars uit het noorden waren nog niet gearriveerd omdat het overal nog zulk mooi weer was.

Voorbij Babke naar Zartwitz fietsten we heerlijk in de zon over een soort hoge dijk, misschien een esker gevormd bij het smelten van een gletsjer uit een ijstijd. Tussen de bomen door prachtig uitzicht naar beide kanten.

Zeearenden vonden we ondertussen al heel gewoon, maar bij de visvijvers van Zartwitz had er eentje toch een verrassing voor Loek in petto: hij riep! Dat klonk als 'wiep, wiep', eigenlijk maar een klein geluid voor zo'n grote vogel.

Vanaf het Zartwitzer Kreuz weer een betonplatenweg, maar dit keer een nette zonder barsten. We kwamen door een bos van Grove den met Struikhei, Bosbes en veel mooie Jeneverbessen. Voorbij Speck namen we de zandweg terug naar Klockow. Hans en Els hadden daar aan het begin van het kamp moeten ploeteren om vooruit te komen, maar gelukkig had 't ondertussen geregend en was de weg niet meer zo mul en stoffig. Tevreden kwamen we weer terug op ons kampterrein na ons blokje om van 36,5 km.

Op de camping moesten we ons afval keurig gescheiden weggoien. 's Avonds wilde ik de schillen naar de composthoop aan de overkant van ons weggetje brengen. Thuis moet ik dan oppassen dat ik 't niet op onze makke Merel gooi, maar hier hoorde ik vlakbij een Wild zwijn in het bos.

Door **Geertje Pettinga**

ZOOGDIERENLIJST

KNNV-KAMP MÜRITZSEE, SEPTEMBER 2006.

Zoogdieren

Egel
Dwerg vleermuis
Eekhoorn
Boommarter
Das
Wasbeer
Vos
Edelhert
Damhert
Ree
Wildzwijn

Mammalia

Erinaceus europaeus
Pipistrellus pipistrelus
Sciurus vulgaris
Martes martes
Meles Meles
Procyon lotor
Vulpes vulpes
Cervus elaphus
Cervus dama
Capreolus capreolus
Sus scrofa

Wasbeer (Procyon lotor)

Amfibieën

Roodbuik vuurpad
Gewone pad
Boomkikker
Poel kikker
Bruine kikker

Amphibia

Bombina bombina
Bufo bufo
Hyla arborea
Rana lessonae
Rana temporaria

Reptielen

Hazelworm
Zandhagedis
Ringslang

Reptilia

Anguis fragilis
Lacerta agilis
Natrix natrix

Door **Rick van Kesteren**

SLAAPTREK VAN DE KRAANVOGELS, REDERANGSEE.

17 deelnemers, alleen Belia, Rob, Geertje en Loek gingen niet mee en hadden daar achteraf nog al spijt van.

Om half vijf vertrok vrijwel de hele groep per auto over de bosweg naar het bezoekerscentrum in Federow. De weg had diepe kuilen en we moesten voorzichtig slalommen. Thea had een Kraanvogelexcursie voor ons geboekt. Te voet ging het naar de 2 km verder gelegen observatiehut. Onderweg kruiste een *Hazelworm* (foto) ons pad. We hoorden al het cru cru van een grote groep Kranen. Zachtjes gingen we de grote hut in (sommigen die te lichte kleding droegen moesten een soort camouflagecape omslaan). Er waren 2 groepen en in totaal zo'n 40 deelnemers. Aan de overkant van de Rederangsee zat een *Zeearend* in een boom en voor de kijkopening van de hut vloog een jagende vleermuis. Toen begon het grote kijkspel. In grote groepen daalden de Kraanvogels aan de linkeroever neer. Ze verdwenen achter een grote rietkraag. Kennelijk was daar een inham. Nadat er zo'n 1000 vogels waren geland, was dat inhammetje kennelijk vol en stelden de vogels zich langs de oever in het ondiepe water op. Het was een druk getrompetter van de volwassen vogels en ertussen was het gepiep van de jongen goed te horen. Het was een indrukwekkende belevenis en het bleef muisstil in de observatiehut. Totdat het stikdonker was bleven er Kraanvogels invliegen. Onze gids schatte het aantal op 4 à 5 duizend. Geen slecht aantal voor deze tijd, in de late herfst zijn het er veel meer. We waagden ons voor de terugweg niet over het donkere bospad en met hulp van het navigatiesysteem in de auto van Ger kwamen we vrij snel weer op de camping (al was het over de verharde weg 27km en over de bosweg 7km).

Door **Els Löhr**

